

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การเมืองในการถ่ายโอนสถานีนขนส่งผู้โดยสารจังหวัดอำนาจเจริญ
ให้แก่เทศบาลเมืองอำนาจเจริญ
ชื่อและนามสกุล นายคชาณพ จันทร์ภักดี
แขนงวิชา การเมืองการปกครอง
สาขาวิชา รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์ ดร. ปธาน สุวรรณมงคล
2. รองศาสตราจารย์ ชัยโสธร ตู้ทองคำ

วิทยานิพนธ์นี้ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2555

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประพนธ์ นันทะกุล

(รองศาสตราจารย์ประพนธ์ นันทะกุล)

ประธานกรรมการ

ปธาน สุวรรณมงคล

(รองศาสตราจารย์ ดร. ปธาน สุวรรณมงคล)

กรรมการ

ชัยโสธร ตู้ทองคำ

(รองศาสตราจารย์ชัยโสธร ตู้ทองคำ)

กรรมการ

สุจินต์ วิสวธีรานนท์

(รองศาสตราจารย์ ดร. สุจินต์ วิสวธีรานนท์)

ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา

สุจินต์

ชื่อวิทยานิพนธ์ การเมืองในการถ่ายโอนสถานียนส่งผู้โดยสารจังหวัดอำนาจเจริญให้แก่
เทศบาลเมืองอำนาจเจริญ

ผู้วิจัย นายคชาณพ จันทร์ภักดี **รหัสนักศึกษา** 2488002359 **ปริญญา** รัฐศาสตรมหาบัณฑิต
(การเมืองการปกครอง) **อาจารย์ที่ปรึกษา** (1) รองศาสตราจารย์ ดร. ปธาน สุวรรณมงคล
(2) รองศาสตราจารย์ ธีร โสธร **ผู้ทอ้งคำ** ปีการศึกษา 2554

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาการเมืองในการถ่ายโอนภารกิจสถานี
ยนส่งผู้โดยสารให้แก่เทศบาลเมืองอำนาจเจริญ (2) ศึกษาปัญหาอุปสรรคทางการเมืองในการถ่าย
โอนสถานียนส่งผู้โดยสาร (3) เสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาอุปสรรคในการถ่ายโอนสถานีย
ยนส่งผู้โดยสาร

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้มี 2 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ กลุ่มประชากรภายในองค์กรและ
กลุ่มประชากรภายนอกองค์กร เครื่องมือวิจัยประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์ และการสำรวจเอกสาร
การวิเคราะห์ข้อมูลแบบพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า (1) จากพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ
สู่ท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ทำให้กรมการขนส่งทางบกมีความจำเป็นต้องถ่ายโอนภารกิจงานของสถานี
ยนส่งผู้โดยสารให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (2) ปัญหาอุปสรรคได้แก่ การกระจายอำนาจที่
ไม่ชัดเจน การแทรกผลประโยชน์ทางการเมืองและส่วนตัว การขาดแผนงานโครงการด้านการ
พัฒนาสถานียนส่งผู้โดยสารอย่างต่อเนื่อง ขาดการดูแลเอาใจใส่ด้านการบริหารจัดการ (3)
ข้อเสนอแนะได้แก่ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการบริการสาธารณะ
ทุกรูปแบบ การผสมผสานความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน

คำสำคัญ การเมือง การถ่ายโอน สถานียนส่งผู้โดยสาร อำนาจเจริญ

Thesis title: The Politics of the Transfer of Ownership of the Amnat Charoen Provincial Bus Station to Amnat Charoen Municipality

Researcher: Mr. Kachanope Janpakdee; **ID:** 2488002359; **Degree:** Master of Political Science (Politics and Government); **Thesis advisers:** (1) Dr. Pathan Suvanamongkol, Associate Professor; (2) Tasothorn Tootongkum, Associate Professor; **Academic year:** 2011

Abstract

The objectives of this research were to: (1) study the politics of the transfer of ownership of the provincial bus station to Amnat Charoen Municipality; (2) study the problems with the transfer; and (3) form recommendations to facilitate the transfer of bus stations to municipalities.

The key informants for this research consisted of people within the organization and people outside the organization. Data were collected using an interview form and data recording form. Data were analyzed descriptively.

The results showed that: (1) Under the Decentralization Plan and Steps Act of 1999, the Department of Land Transport was required to transfer the duties of running bus stations to local administrative organizations. (2) The problems with this process in Amnat Charoen were a lack of clarity on the specific powers being decentralized, interference by political and private interest groups, lack of a future development plan for the bus station, and lack of attention to the business of managing the bus station. (3) Recommendations to facilitate the process are to promote public participation in the management of public transport and other public services, and to promote greater cooperation between government and private sector agencies.

Keywords: Politics, Transfer, Bus station, Amnat Charoen

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ปธาน สุวรรณมงคล รองศาสตราจารย์ธโสธร คู้ทองคำ เป็นอย่างสูงที่ได้กรุณารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ให้คำปรึกษาแนะนำและติดตามการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้อย่างใกล้ชิดมาโดยตลอด รวมทั้งได้แนะนำแก้ไขปรับปรุงวิทยานิพนธ์จนถูกต้องสมบูรณ์ และขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ธงชัย วงศ์ชัยสุวรรณ อาจารย์ ดร.ปภัสนธิ์ เขียวปัญญา และรองศาสตราจารย์ ดร.วัชรพงศ์ วัฒนกุล คณาจารย์จากมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ที่กรุณาตรวจสอบ แนะนำแก้ไขให้เครื่องมือ มีความเที่ยงตรงยิ่งขึ้น ตลอดจนคณาจารย์คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชทุกท่านที่ได้กรุณาให้ความรู้ รวมทั้งให้กำลังใจมาโดยตลอดระยะเวลาการศึกษา

นอกจากนี้ ผู้วิจัยใคร่ขอขอบพระคุณท่านชนส่งจังหวัดอำนาจเจริญ นายกเทศมนตรีเมืองอำนาจเจริญ และผู้ประกอบการขนส่งรถโดยสาร เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทุกคน ที่ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลให้สัมภาษณ์และสละเวลาที่มีค่าและอำนวยความสะดวกด้านต่าง ๆ ตลอดจนครอบครัวจันทร์ภักดี ที่ให้กำลังใจด้วยดีตลอดเวลาศึกษาวิจัย อันส่งผลให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

คชาณพ จันทร์ภักดี

สิงหาคม 2553

สารบัญ

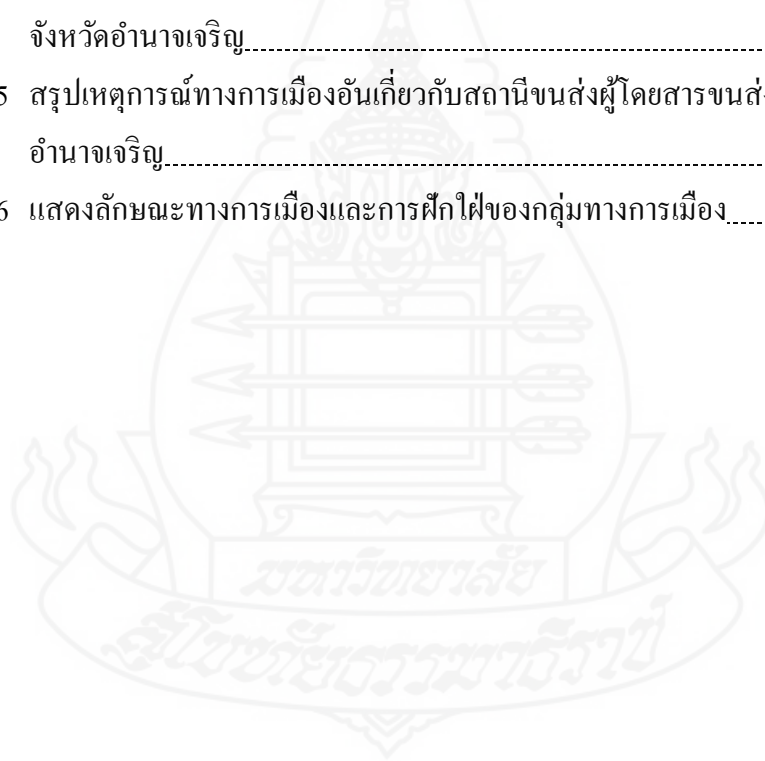
	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	8
แนวคิดการจัดการบริหารสาธารณะรัฐ.....	8
แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจและการถ่ายโอนให้แก่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น.....	12
การเมืองว่าด้วยการนํานโยบายไปปฏิบัติ.....	23
แนวคิดเรื่องกลุ่มผลประโยชน์.....	27
รูปแบบการดำเนินงานด้านสถานียขนส่งผู้โดยสารในต่างประเทศ.....	30
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	32
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	36
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	36
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	38
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	38
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	38

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
ผลการถ่ายโอนภารกิจสถานีนขนส่งผู้โดยสารให้แก่เทศบาลเมืองอำนาจเจริญ.....	39
ปัญหาอุปสรรคในการถ่ายโอนสถานีนขนส่งผู้โดยสาร.....	47
ข้อเสนอแนะแนวทางในการบริหารจัดการสถานีนขนส่งผู้โดยสาร.....	60
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	63
สรุปผลการวิจัย.....	63
อภิปรายผล.....	66
ข้อเสนอแนะ.....	68
บรรณานุกรม	70
ภาคผนวก	74
ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ.....	75
ข เครื่องมือวิจัย.....	77
แบบสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบการทำงานฯ.....	78
แบบสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ในกลุ่มภายในองค์กร.....	84
แบบสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ในกลุ่มภายนอกองค์กร.....	88
แบบสอบถามผู้เข้ามาใช้บริการ/ผู้โดยสาร.....	90
แบบสอบถามความพึงพอใจในการใช้บริการ (พนักงานขับรถ/ผู้โดยสาร).....	94
แบบสำรวจข้อมูลสถานีนขนส่งผู้โดยสารฯ.....	97
ค ภาพบันทึกการส่งมอบการถ่ายโอนสถานีนขนส่งผู้โดยสาร.....	101
ง กฎหมาย, ประกาศ.....	116
จ รายละเอียดเส้นทางการเดินรถในจังหวัดอำนาจเจริญ.....	133
ฉ โครงสร้างการบริหารงานของหน่วยงานภายในองค์กร.....	137
ประวัติผู้วิจัย	141

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 ผลการถ่ายโอนภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.....	18
ตารางที่ 2.2 ผลการถ่ายโอนงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.....	20
ตารางที่ 3.1 แสดงขอบเขตประชากรภายในองค์กร.....	36
ตารางที่ 3.2 แสดงขอบเขตประชากรภายนอกองค์กร.....	37
ตารางที่ 4.1 เปรียบเทียบการจัดบริการสถานีนขนส่งใน 15 ภารกิจ ก่อน-หลังการถ่ายโอน.....	40
ตารางที่ 4.2 สถิติการใช้สถานีนขนส่งผู้โดยสารจังหวัดอำนาจเจริญ.....	43
ตารางที่ 4.3 แสดงโครงการและแผนงานในการแก้ไขปัญหาการจราจรในจังหวัดอำนาจเจริญ....	48
ตารางที่ 4.4 แสดงบทบาททางการเมืองของกลุ่มผู้ประกอบการขนส่งรถโดยสารประจำทางใน จังหวัดอำนาจเจริญ.....	51
ตารางที่ 4.5 สรุปเหตุการณ์ทางการเมืองอันเกี่ยวกับสถานีนขนส่งผู้โดยสารขนส่งผู้โดยสารจังหวัด อำนาจเจริญ.....	51
ตารางที่ 4.6 แสดงลักษณะทางการเมืองและการฝึกฝของกลุ่มทางการเมือง.....	53

ญ

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 2.1 จำนวนบุคลากรที่ได้ดำเนินการถ่ายโอนทั่วประเทศ.....	19
ภาพที่ 2.2 แสดงถึงองค์ประกอบภายใต้ตัวแบบ.....	24
ภาพที่ 4.1 แสดงภาพเส้นทางของการถ่ายโอนสถานีนขนส่งผู้โดยสารจังหวัดอำนาจเจริญ.....	52
ภาพที่ 4.2 แสดงความสัมพันธ์ของสหกรณ์เทพประสิทธิ์เดินรถ จำกัด และหน่วยงานราชการ ทั้งด้านบังคับใช้กฎหมายและผลประโยชน์.....	59

